

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-09-001 201
Бања Лука, 11.03.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља С.-Ф. М. из Б., кога заступа законска заступница М. С. и М. С., коју заступа М. С., адвокат из Б., против туженог С. М. из Б., кога заступа Д. Р., адвокат из Б., ради утврђивања очинства и издржавања, одлучујући о ревизији туженог против рјешења Окружног суда у Бијељини број 012-0-Гвлж-09-00004 од 21.10.2009. године, насједници одржаној 11.03.2010. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеним рјешењем Основног суда у Бијељини број 012-0-Гвл-09-00002 од 23.03.2009. године није дозвољено понављање поступка правоснажно завршеног пресудом Основног суда у Бијељини број П-172/02 од 25.07.2005. године.

Другостепеним рјешењем Окружног суда у у Бијељини број 012-0-Гвлж-09-00004 од 21.10.2009. године жалба туженог је одбијена и првостепено рјешење потврђено.

Тужени ревизијом побија другостепено рјешење због погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијано рјешење преиначи тако, да се његова жалба уважи првостепено рјешење преиначи и дозволи понављање поступка у овој правној ствари.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Тужени је дана 16.04.2008. године поднио приједлог за понављање поступка окончаног правоснажном пресудом Основног суда у Бијељини број П-172/02 од 25.07.2005. године, којом је утврђено да је он биолошки отац млд. тужитеља С.-Ф. М. и обавезан је да доприноси његовом издржавању мјесечно у висини од 50% зајамченог личног дохотка у РС, почев од 23.04.1990. године па надаље, све док се не измијене прилике.

Приједлог за понављање поступка темељи на тврдњи да је поступак вођен и наведена првостепена пресуда донесена без присуства туженог и да му незаконитим поступањем суда, пропуштањем достављања позива за рочишта и

других судских писмена, није дата могућност да расправља пред судом и да се једино провођењем доказа вјештачењем по вјештаку медицинске струке (који није проведени у току поступка чије се понављање тражи) могу утврдити чињенице одлучне за одлуку о спору. Приједлог заснива на одредби члана 255. тачка 2. и 6. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 58/03 до 49/09, даље: ЗПП).

Првостепеним рјешењем приједлог за понављање поступка је одбијен јер је првостепени суд нашао: да предложено вјештачење не представља нови доказ, с обзиром да је провођење овог доказа било одређивано пред првостепеним судом и да доказ није проведени јер тужени није поступао по рјешењима суда о провођењу овог доказа, да тужени не указује на чињеницу да би провођењем овог доказа за њега била донијета повољнија одлука и да су туженом, који суду није пријавио промјену адресе на коју је раније позиван, правилно судска писмена достављана путем огласне табле суда.

Прихватајући чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда другостепени суд је жалбу туженог одбио и првостепено рјешење потврдио.

Другостепена одлука је правилна.

Чланом 255. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/03 до 49/09, даље: ЗПП) је прописано да се поступак, који је одлуком суда правоснажно завршен, може по приједлог странке поновити: 1) ако је при доношењу одлуке учествовао судија, који је по закону морао бити изузет; 2) ако којој странци незаконитим поступањем није била дата могућност да расправља пред судом; 3) ако је у поступку као тужилац или тужени учествовало лице које не може бити странка у поступку, или ако странку која је правно лице није заступало овлашћено лице, или ако парнично неспособну странку није заступао законски заступник, или ако законски заступник односно пуномоћник странке није имао потребно овлашћење за вођење парнице или за поједине радње у поступку, уколико вођење парнице, односно вршење појединих радњи у поступку није било накнадно одобрено; 4) ако се одлука суда заснива на лажном исказу свједока или вјештака или на исправи која је фалсификована или у којој је овјерена неистинита садржина; 5) ако је до одлуке суда дошло усљед кривичног дјела судије, законског заступника или пуномоћника странке, противне странке или ког трећег лица и 6) ако странка сазна за нове чињенице или нађе или стекне могућност да употреби нове доказе на основу којих је за странку могла бити донијета повољнија одлука да су те чињенице или докази били употријебљени у ранијем поступку.

Тужени приједлог за понављање поступка заснива на одредби члана 255. тачка 2. и 6. ЗПП.

Правилно су нижестепени судови закључили да је туженом, током поступка, чије се понављање тражи, дата могућност да расправља пред судом. Из стања списка овог предмета произлази да је туженог у овој парници заступао пуномоћник Б. П. адвокат из Т. на основу пуномоћја од 11.06.1990. године. На рочиште одржано 15.06.1990. године, на којем је одређено извођење доказа вјештачења „типизацијом ткива" парничних странака, приступио је тужени са

пуномоћником, и тај доказ није проведен. Рјешењем од 17.09.1990. године (које је достављено туженом и његовом пуномоћнику) поново је одређено извођење овог доказа у Центру за типизацију ткива на Медицинском факултету у З. и у Центар су, ради провођења овог доказа, приступили тужитељи а не и тужени. Затим је извођење овог доказа одређено рјешењем од 18.01.1991. године, које је достављено туженом, а како доказ није изведен, поново је одређено вјештачење рјешењем од 17.06.1991. године. Пуномоћник туженог адвокат Б. П. на рочишту 24.09.1991. године је навео „да је тужени свјестан да се мора одазвати позиву за вјештачење и да убудуће неће избјегавати позиве суда, да је познато да се без вјештачења не може утврдити очинство". Рјешењем од 27.01.1992. године (које је достављено пуномоћнику туженог) одређено је хематолошко вјештачење код Завода за трансфузију крви у Б., као и рјешењем од 26.03.1992. године. Након безуспјешно одређивања вјештачења, првостепени суд је на расправу дана 18.11.1992. године позвао парничне странке и позив за туженог је враћен суду с назнаком достављача поште, да је „доставља покушана прималац одселио". У даљем току поступка првостепени суд је туженог позивао према правилима прописаним одредбом члана 145. ранијег Закона о парничном поступку ("Службени лист СФРЈ", број 4/77 до 35/91, те "Службени гласник Републике Српске", бр. 17/93, 14/94 и 32/94), односно члана 352. став 5. и 6. сада важећег Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/03 до 49/09, даље: ЗПП). Достављања судских писмена туженом према овим одредбама је и по налажењу овог суда правилно, јер достављач није могао сазнати за мјесто у које се тужени одселио, а првостепени суд је током поступка, достављајући писмена туженом путем огласне табле суда, покушавао и путем надлежних органа прибавити његову адресу.

Према изложеном, нису основани наводи туженог да му у поступку који је претходио доношењу напријед наведене пресуде није дата могућност да расправља пред судом. Супротно тим наводима, туженом је омогућено да расправља пред судом, а неодржавање позивима суда се не може сматрати као пропуст тужитеља, него као пропуст туженог. Зато, и по налажењу овог суда, нису испуњени услови из члана 255. тачка 2. ЗПП за понављање поступка у овој правној ствари, како су то правилно закључили и нижестепени судови.

Нове чињенице у смислу одредбе члана 255. тачка 6. ЗПП су оне, које су настале у вријеме трајања поступка до оне фазе у којој су могле бити употријебљене, за које странка није знала или их због других разлога није могла употријебити, а нови докази се могу истицати без обзира у којој фази поступка су настали (прије или након закључења главне расправе) с тим да морају бити у вези са новим чињеницама. Нове чињенице односно нови докази могу бити основ за понављање поступка само, ако су чињенице постојале а странци су биле непознате, односно да доказе којим је странка у току правоснажно окончаног поступка могла поткријепити своје наводе, није могла да употријеби и ако докаже да те чињенице односно доказе, без своје кривице није могла раније употријебити. Оба ова услова требају бити испуњена како би нове чињенице односно нови докази представљали основан разлог за понављање поступка. Поред ових услова, потребно је доказати да би за туженог који пердлаже понављање поступка, да је поменуте доказе употријебио, била донесена повољнија одлука.

По схватању овога суда, правилан је закључак другостепеног суда да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 255. т. 6. ЗПП за понављање правоснажно окончаног поступка, јер чињенице на којима тужени заснива приједлог за понављање поступка (о којем је напријед било ријечи) и по налажењу овог суд, немају карактер нових чињеница односно нових доказа које има у виду наведена законска одредба, а у случају и да имају такав карактер, тужени није доказао да без своје кривице није могао да у ранијем поступку изнесе те чињенице односно да изведе те доказе нити је доказао да би, у случају да их је употребио, по њега била донесена повољнија одлука.

Ревизиони наводи којим се оспорава правилност правоснажне пресуде Основног суда у Бијељини број П-172/02 од 25.07.2005. године, којом је утврђено да је тужени биолошки отац тужитеља С.-Ф. М. и обавезан је да доприноси његовом издржавању, тужени је могао истицати у поступку у којем је донесена поменута пресуда, а не у овом поступку и они нису од утицаја за одлуку о приједлогу за понављање поступка.

Остали наводи ревизије нису од утицаја за одлучивање у овој правној ствари.

Из изнесених разлога ревизија туженог се указује неоснованом, због чега је иста одбијена на основу члана 248. ЗПП у вези са чланом 251. ст. 1. и ст. 4. истог закона.

вијећа

Предсједник

Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић